

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Liet izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogerske dežele:**
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se
plačuje od četrstopenjske
petit vrste po 12 h. za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 143.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 26. junija 1909.

Cekovni račun 48.817.

Leto I.

Angleški finančni načrt ali budžet.

O finančnem načrtu ministra Bilinjskega smo že povedali svoje mnenje ter prinesli tudi mnenje raznih poslancev ki so bila izražena tekom letošnje proračunske razprave. Vlada in nje večina le predobro vesta, da je ta finančni načrt delo neplodne glave in da ne prenese stroge kritike, zato si prizadevata proračunsko debato kolikor mogoče skrajšati in zaprečiti, da bi se o tem nestvoru obširnejše razpravljalo. Da bode pa našim čitateljem vendar le mogoče si ustvariti o njem pravo sodbo, jim podajemo vodilne misli finančnega načrta angleškega finančnega ministra s prošnjo, naj primerjajo Bilinjskega finančni načrt z „budžetom“, ki ga je angleškemu parlamentu predložil Lloyd George. Iz te primere se bodo naučili več, nego bi jim bilo mogoče posneti iz okrajšanih debat v avstrijski poslanski zbornici.

W. T. Stead proslavlja Lloyd Georgeov proračun kot največji čogodek v političnem življenju Anglije zadnjih dvajset let in pravi tudi, zakaj tako sodi: „Ostri antagonizem med političnimi ambicijami držav ter socialno in moralno blaginjo narodov je ostro in jasno izražen v tekmujočih zahtevah na britsko zakladnico po Dreadnought-ih in po starostnem zavarovanju. Čim bolj jasna bode potreba socialnih reform, tembolj neobhodno potrebna bode ona mednarodna država, katere pionirji so bile konference v Haagu, ne da bi bile to same vede. In vprašanje, do kod je dospelo spoznanje potrebe socialnih reform, je smelo razvil Lloyd George v svojem budžetu, s katerim je pripravljen zmagati ali pasti.“

Tako sodi T. W. Stead o angleškem „finančnem načrtu“. Sedaj pa čujmo, kaj pravi minister George sam. Iz nje-

govega krasnega govora ne morem podati več kot par markantnejših odlomkov, nadjam se pa, da bodo že ti zadostovali, da izvabijo čitatelju tesno in plaho vprašanje: Kdaj vstane tudi nam kak George mesto Bilinjskega?

Nalogo vlade je označil George tako-le: „Naša dežela je majhna — menim, da najmanjša med velikimi državami tega sveta — pa mi še nikakor nismo izčrpali vseh njenih možnosti za zdravo in produktivno delo. Ustvarjati delo ne spada med vladne funkcije, pač pa je bistven del njenega posla skrbeti za to, da so nje sinovi z vsem potrebnim opremljeni, da napravijo iz svoje domovine najboljše, kar se da iz nje napraviti, da jim je dovoljeno napraviti najboljše iz nje in da jim, ako treba, tudi pomaga napraviti najboljše iz svoje domovine. . . . Država lahko pomaga s ponukom, s poskusom, z organizacijo, z vodstvom in celo v nekaterih slučajih, ki stoje izven legitimne sfere osebne podjetnosti, s prevzetjem neposredne odgovornosti. Dvomim, da je še kje na svetu kaka velika dežela, ki potrosi manj denarja naravnost za tako delo, s katerim bi pospešila razvitek izvirov svojih dohodkov, kakor to mi delamo.“ S tem je Lloyd George napovedal boj vsem staroslavim tradicijam iz angleške preteklosti ter se izrekel pripravljenega začeti novo dobo. Da to resno misli, o tem nam priča odstavek, v katerem zahteva, naj se **ne odkladaajo socialne reforme** na poznejše dobe, ko bodo patrijotje že nasičeni z bojnimi ladjami in novimi polki.

Minister George pravi: „Ali je mogoče odložiti ves kompleks nadaljnjih socialnih reform tako dolgo, dokler bodo prenehale zahteve na ministra državnega zaklada po večjih oboroževanjih? Pa ne samo, ali more biti to odloženo, vprašanje se ima glasiti, ali pa tudi sme biti odloženo? Ali

imamo morda tudi najmanjše upanje, da ako bi odnesli uvaževanje te stvari, da bi za življenja ene cele generacije našli še kak trenotek, ki bi bil za rešitev tega vprašanja ugodnejši? Priznam, da sem v tem oziru na strani pesimistov. Staviti si moramo nadalje tudi to-le vprašanje: Ako bomo zavlačevali izlečenje teh socialnih ran, ali se ne bode iz njih se porajajoče zlo tako razraslo in razširilo, da bode zgruba, ki jo bode dežela končno vsled tega vtrpela, neizmerno večja nego bi bili vsi troški za njeno takojšnje lečenje? Na stotisoče mož, žen in otrok je v tej deželi, ki morajo sedaj prenašati stiske in nadloge, za katere bi jih tudi najbolj strog sodnik ne delal odgovorne; nadloge, izvirajoče iz razmer, na katere nimajo najmanjšega upliva — premene in fluktuacije v trgovini ali v modi, bolezen in prezigodnja onemoglost ali smrt onega, ki je služil kruh rodbini. Vsled dogodkov te vrste, ki stoje vsi izven človeške kontrole ali vsaj izven upliva žrtve, je pahnjenih na tisoče in bojim se, da se ne motim, ako pravim, na milijone ljudi v največjo bedo in siromaštvo. Koliko je takih revežev v tej bogati deželi, o tem has je poučilo število onih, ki so zahtevali starostno pokojnino. Je li to lepo, je li to pravično, je li to človeško, je li to častno, je li to varno podvreči tako množico moških in ženskih rojakov neprestanemu prenašanju vse te bede tako dolgo, dokler se bodo narod dovolj zmordili, da ne bodo več zametali svojih dohodkov za zgradbo teh velikanskih mašin za uničevanje človeškega življenja?“

Proti obdačenju življenjskih potrebščin se je izrazil Lloyd George prav odločno rekoč: „Kar me je v teh poročilih (o življenjskih razmerah onih, ki prosijo, naj se jim izplačuje starostna pokojnina) najbolj dirnilo, jo soglasna trditev, da čim bi jo bil izkupil, ko bi ne bil znova poveljnikov glas ukrotil razkačene množice: „Pustite! Ta grdn se je sicer spremenil pred nekaj časom iz Nemca in katoličana v Čeha in husita, sedaj pa iz Pražana v Taborita in kdo ve, v kaj se še spremeni, in smrt zasluži že za te ostudne, mevžaste laži; ker pa se izdaja za Hvalovega cepnika, ga damo taborski sodniji.“

„Saj menda Žizka ravno kar jezdi skozi Gorská vrata v mesto“, je zaklical nekdo izmed množice, ki je prišla sem iz Staromestnega trga.

Gospoda Broučka so torej le zvezali, vlekli in tudi suvali na trg.

Tudi tam so se že zgrinjale iz Celotne ulice in od drugog pestre trume ki so se živo razgovarjale, druga drugi pripovedovale nove podrobnosti o dokončani bitki, mnogi so od veselja vrisali ali peli zmagovalne pesmi.

Bilo je videti starčke, ki so klečali na zemlji in z dvignjenimi rokami goreče se zahvaljevali Bogu. Gospe so prinašale zelene mladike in sveže šopke cvetic in so jih metale prihajajočim

siromašnejši so ljudje, tem bolj je njih hrana omejena samo na kruh in čaj ter da gre večji del cene tega čaja, ki je najslabše vrste, v davčno blagajno. Od vseh davkov so indirektni davki najslabši. Čim siromašnejši so ljudje, tem hujše so obdačeni. Čaj in sladkor so potrebščine za življenje, zato menim, da bi bil oni bogataš, ki bi hotel svojemu žepu prizanesti na troške praznega žepa revežev, v resnici umazan bogataš. Prepričan sem, da so enega mnenja z menoj celo oni sloji prebivalstva, katerim nameravam naložiti težka bremena, da morata biti vsaj ti dve potrebščini davka prosti tudi ako bi bili prisiljeni poseči po indirektnih davkih.“

Načrt o socialnem zavarovanju je v resnici vsega priznanja vreden. Na Angleškem izplačuje država od 1. jan. t. l. vsem onim, ki so dosegli 70. leto in ki so za zaslužek nesposobni, po 5 šilinkov (6 K) državne pokojnine na teden. Kdor pa dobi od občine ali kake dobrodelne korporacije kako podporo, je izključen iz uživanja državne pokojnine. Ti privatno podpirani reveži so državnim penzionistom nasproti zelo na slabem, kajti privatne podpore nikdar ne presegajo dveh šil. (2.40 K) na teden. Vlada je stopila zato v pogajanja z vsemi občinami in korporacijami, katere izplačujejo onemoglim starcem, naj v bodoče izplačujejo te podpore državi, katera bode zato izplačevala njih ubožcem mesto tedenske miloščine po dva šilinka državno pokojnino v znesku 5 šilinkov na teden. „Ta pogajanja“, pravi George, „obetajo, da pridemo kmalu do sporazumljenja in upam, da bomo v stann predložiti parlamentu, bojim se pač, da še ne letos, pa vsaj prihodnje leto predlog, ki nam bode omogočil dvigniti na stotisoče vbogih, vrednih starih delavcev in de-

vjakom na pot ali jih pripenjale na njih, čelade in čapke. Na vseh obrazih se je svetila neizmerna radost in v mnogih očeh so se svetile solze veselja. Celo solnce, ki se je že nagibalo k za-
tonu, se je zdelo, da sveti s praznično in radostno svetlobo in v katerem so se svetile hiše kakor pri blaženem nasmehu.

Vse mesto je vriskalo in z njegovim vriskom se je spojilo zvonjenje zvonov iz vseh praških stolpov v grmečo veselo himno.

Oboroženci so se vstavili z nesrečnim Broučkom na oglu Celotne ulice, kjer je bilo največ ljudstva. Na visokem ogelnem kamnu je stal nek udeleženec ali priča cele bitke in je ravno pripovedoval poslušajočim trumam zdaleč zvonečim, radostno ginljivim glasom njen srečni obrat.

Ubogi gospod Brouček ni imel v svojih smrtnih stiskah žalibog smisla za njegov govor in zato navajam tukaj kratko le to, kar nam je zapisala zgodovina o slavni bitki božji na Vitkovski gori. —
Dalje prihodnjič.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

Češki pisal Svatopluk Čech. — Poslovenil
Stanko Svetina. Dalje.

„Janko od zvona? Ta je dal danes življenje svoje za resnico in domovino, ko se je odtrgal z nami Staromeščani iz Poříških vrat in je bil smrtno ranjen v kratkem boju pod Vitkevo goro. Ako si res Čeh in husit, kako moreš izustiti janakovo ime s temi ostudnimi usti, s katerimi si zatajil vsled ničvrednega strahu ravno kar svoj rod in svojo vero?“

„Zakoljite razbojnika! Ubijte mevžal!“ je zakričala okoli množica in je rinila na gospoda Broučka. Ta je hotel uteči, toda nekdo iz množice ga je zagrabil za plašč, ki se je vsled naglega sunka strgal raz njega, in gospod Brouček je stal naenkrat pred začudeno množico v svoji moderni obleki.

Napadalce je za trenotek prevzela

osuplost: tuptam se je oglašil tudi krah.

„Glej, glej, kaj se je izvalilo iz nedolžnega plašča!“ je zaklical poveljnik. „Ali hočeš še sedaj lagati, da si naš? Zdi se mi prej, da spadaš k oni potepinski križarski sodrgi, da si Sigmundov ogleduh!“

„Prisegam, da nisem ogleduh! Sem Čeh in Pražan —“

„Ej, no, ako si Pražan, potem si pristojen naši sodniji. Zvežitega in ga peljite v mestno hišo! Rabelj in vrv naj izvesta resnico od njega.“

Ko je gospod Brouček slišal o rablju in vrvi, je postal bled kakor mrlič. Padel je zopet na kolena in v grozni stiski je jecljal: „Usmilit se! Nisem Pražan. Rojen sem sicer v Pragi, toda pristopil sem k Taboritom — sem cepnik hetmana Hvala — sam Žizka vam to potrdi —“

„Ha, ha, Taborit — taka mevžal!“ „Sedaj nas še hoče imeti za norca!“ „Pogin tebi, križar in razbojnik ostudni!“ Taki in drugi jezni kriki so doneli gospodu Broučku na ušesa in kmalu

lavk iz močvirja pauperizma (ubožstva) v dostojnejši in ugodnejši stan državnih penzionistov." Lloyd George je tudi za to, da se zniža začetek uživanja pokojnine od 70. na 65. leto, saj bi tudi tako ne bilo pomagano niti vsem najpotrebnejšim. Ta reforma bi stala približno 15 milijonov funtov (360 mil. kron) na leto.

S tem pa bi še ne bilo storjeno vse, kar treba za delavstvo storiti. Lloyd George obeta, da predloži v kratkem načrt **državne zavarovalnice** za slučaj starosti, onemoglosti, bolezni ali smrti. Živitelja rodbine, za slučaj nezaposlenosti bodi si že zaradi propadanja industrije ali pa fluktuacij v trgovini ter pravi: „Ko je Bismarck utrjeval temelje novega Nemškega cesarstva, je bila jedna prvih nalog, katerih se je lotil, vstvariti načrt, ki bi zavaroval nemške delavce in njih rodbine proti najhujšim nadlogam izvirajočih iz teh navadnih nezdoljivosti življenja. Bil je to diven načrt. Prištedil je stotisočem neznansko veliko gorja, morda celo milijonom ljudi, ki niso gorja zaslužili. Kamorkoli sem prišel na Nemškem, bodisi na severu ali na jugu in kogarkoli sem srečal, naj bode delodajnik ali delojemnik, konservativec ali liberal, socijalist ali član kake druge delavske organizacije, vsi so hvalili dobre učinke, ki jih ima ta velika naprava. Našel sem jih mnogo, ki so zahtevali razširjenje tega zavarovanja, nisem pa našel nikogar, ki bi zahteval naj se odpravi. Skušnja na Nemškem in v vseh drugih državah nas uči, da samo sistem obveznega zavarovanja daje upanje na dober uspeh. Pri nas smo do nedavno mislili, da bode tudi prostovoljno zavarovanje uspelo, pa skušnje s starostno pokojnino in z zavarovanjem proti nezgodam so nas prepričale, da je to nezadosten sistem. Kar nam še preostaja, je to, da se dvignemo na ono stopnjo, na kateri stoji Nemčija — in upam, da ne bomo z Nemčijo tekmovali samo v oboroževanju — ter da poskrbimo za bolnike, za onemogle, za vdove in sirote ponesrečenih vojakov industrije.“

Lloyd George govori nadalje o načelih reforme **zakona o ubožcih** ter pravi, da treba predvsem začrtati črto, ki strogo loči one, katerih ubožstvo je posledica njih lastnih pregreškov in zločinov od onih, ki so po nesreči prišli v pomanjkanje. Ta načela je razdelil na štiri točke, katere moram žal izpustiti, ker bi sicer poročilo preveč naraslo.

Kot zadnjo točko delavskega zavarovanja obeta Lloyd George predložiti v kratkem **načrt zavarovanja proti nezaposlenosti**, katerega izdeluje Winston Churchill. Po tem načrtu bodo sprejeti v zavarovanje ne samo kvalificirani delavci, kakor se godi to sedaj pri društvenih in privatnih zavarovalnicah, ampak tudi nekvalificirani delavci. V to zavarovanje ne spada nezaposlenost, nastala vsled bolezni ali osebnih pregreškov, ali vsled sporov radi dela, temveč samo ona nezaposlenost, ki se redovito pojavlja v mnogih strokah industrije ter dela položaj delavstva teh strok zelo nestalen. Riziko bo razdeljen na vse stroke delavstva, zavarovanju bodo podvrženi vsi odrasli delavci dotičnih izbranih strok. Prispevke bodo plačevali delodajniki in delavci, država bode pa jamčila za izplačevanje zavarovalnin. Zakonski načrt sicer ne bo še letos predložen, vlada pa dela z vsemi silami na to, da bode čimprej delo dovršeno in ves načrt tudi izveden.

Dalje prih.

Politična kronika.

z Seja dne 25. t. m. Nadaljuje se razprava o četrti skupini državnega proračuna. Češki poslanec Stránský govori o potrebi drugega češkega vseučilišča v Brnu, ki je že neobhodno potrebno za kulturni razvoj češkega naroda in je dolžnost vlade, da tej nujni potrebi končno vstreže. Potem govori o postopanju justičnega ministra in njegovem govoru v proračunskem odseku, v katerem je nemške sodnike naravnost pozival, naj vstrajajo v svoji jezikovni praksi ter naj še nadalje odklanjajo češke vloge v hebskem okraju in na takozvanem „zaprtem“ nemškem ozemlju ne ozirajoč se na jasne določbe Stremayerjevih jezikovnih naredb. Mož, ki tako govori in tako očito poziva sodnike, naj se upro veljavnim naredbam in naj tako svojo uradno moč zlorabijo, je ne samo državni zločinec, ampak tudi navadni zločinec, proti kateremu bi se moralo postopati na temelju kazenskega zakonika. Ta mož, ki stoji na čelu sodne uprave v Avstriji, hoče tudi Galicijo razcepiti v čisto poljski in v čisto rusinski del. „Mi smo proti jezikovnim predlogom“ pravi poslanec Glombinjski. „To bi še manjkalo, da bi bili za nje“, odvrne Stránský ter nadaljuje v naštevavanju Hohenburgerjevih krivičnosti pri imenovanjih sodnikov, katere izvaja popolnoma v smislu nemškega ministrarjaka in nemškega narodnega sveta. Tako se vrše tudi imenovanja uradnikov v drugih strokah. Svoje trditve pojasnjuje z vzgledi iz zadnje dobe. Posl. Stápinjski pravi, da bodo Poljaki vedno na strani Čehov v boju za razširjenje deželne avtonomije in za ravnopravnost vseh narodov. Poljski klub je v takih vprašanjih edin, ne glede na razlike v podrejenih vprašanjih. Posl. Pucher (nem. rad.) zahteva, naj se v šolskih vprašanjih odstrani deželna avtonomija, ter da mora šolsko vprašanje postati državno vprašanje. V Avstriji treba delati tako politiko, kakoršno zahtevajo koristi nemškega naroda. Jezikovni zakon naj pride na dnevni red, Nemce treba narodno odločiti od Čehov in jezikovne ranmere na Češkem urediti v državnem zboru (po nemškem diktatu!).

Govorili so še razni poslanci med njimi tudi Krek in Šusteršič. Ta je povedal, da je načelnik hipotekarnega oddelka bosanske agrarne banke pisal svojemu uradništvu, da bode začelo izplačevanje posojil za odkupovanje kmetov dne 8. oktobra t. l. Govornik je fin. ministru očital, da bode njegovo postopanje v tem vprašanju prizadelo kmetom v Bosni in Hercegovini in celi deželi ogromne škode. Na to je sledilo še nekoliko stvarnih popravkov ter je še spregovoril glavni poročevalec Steinwender zaključni govor. Proračun finančnega ministerstva je bil na to sprejet.

Nato so bila sprejeta še ostala poglavja državnega proračuna in finančni zakon. Na dnevni red pridejo: predlog posl. Schmidta, da se znižajo carine na železo, posl. Weidenhofferja, da naj se odpravi obročna trgovina z žitom na Ogrskem, poslanca Lukscha (nemški agrarec), naj se odpravi carina na železo, železnino in stroje. Vsi ti predlogi so bili sprejeti. Sprejetje zadnjega predloga, za katerega so tudi soc. dem. glasovali, je nemško večino silno razburilo. Ta predlog ne bode sicer nikdar izveden, pa vendar je že to boli, da se je sploh stavil in sprejel. Ako bi se odpravila carina na stroje, bi propala vsa avstrijska strojna industrija; tako tarnajo danes glasila industrijalcev. — Tako klaverno je končala ta žalostna proračunska debata. Ne vlada, ne nje večina se ne veselita

preveč dosedajnega „uspeha“. Prih. seja bo v sredo.

d Slovanska jednota bo baje vložila nad 50 nujnih predlogov, da zapreči razpravo o pooblastilnem zakonu in drugih vladnih predlogah. „Korresp. Centrum“ poroča, da ni še storjen o tem formalni sklep, ker so Mladočehi in Zveza Jugoslovancov proti tej obstrukciji.

d Rusini so sklenili poslužiti se vseh parlamentarnih sredstev, da zaprečijo razpravo o pooblastilnem zakonu.

d Pri ožjih volitvah v Pragi je bil izvoljen narodni socijalec dr. Šviha proti Mladočehu dr. Funku z 2078 glasovi proti 1967 glasom. To je vspeh Bienenrothove gonje proti radikalnim strujam in procesa proti protimilitaristom.

d Dalmatinski poslanci Ivčević, Biankini, Vuković in Perić, ki so se vzdržali glasovanja o proračunu, so izstopili iz Zveze Jugoslovancov, bodo pa kot posebna skupina ostali v Slovanski jednoti. (Na jesen prestopijo v Šusteršičev klub, to je nekak sramežljiv in lepo pokrit začetek velikega „prenovljenja v Kristusu“.)

d Ogrska kriza. Stranka neodvisnosti baranta z vsemi in vsem ter si krčevito prizadeva, da bi dobila, ker že ni mogoče celega ministerstva, pa vsaj večino v bodočem kabinetu. Pojavljajo se vsak dan novi načrti in novi predlogi o razvzrojanju krize, ki vsi pričajo, da Košutovci, Justovci, Hollovci in Wekerlovci licitirajo z deminuendo.

Dnevna kronika.

d Za rektorja dunajske univerze je izvoljen za l. 1909/10 profesor teologije dr. Henrik Swoboda.

d Cesarjevi milosti je priporočen morilec gališkega namestnika Potockega, Sječinjski.

d Dvorni operni pevec Burian v Draždanih je po neki svoji častilki podedeloval 800.000 mark.

d 150.000 K je sporočila kardinalu knezoškofu dr. Koppu v Vratislavi neka ekscentrična dama Hedvika Egge.

o Zopet potres. V noči od 24. na 25. t. m. so v bližini Mesine in Regia čutili 14 močnih potresnih sankov. — Prebivalstvo je prestrašeno prenočevalo na prostem.

o Palača za poljsko ministerstvo. Grofica Mier je kupila na Dunaju palačo Königswarter na Rennwegu in jo je sporočila poljskemu ministerstvu.

o XII. mednarodni protialkoholni kongres se vrši od 18. do 24. julija letos v Londonu. Predsedoval mu bo maršal vojvoda Conaught.

o Notarijat nameravajo v kratkem uvesti tudi v Bosni in Hercegovini.

o Demisija reškega guvernerja. — Reški guverner grof Nako je v četrtek brzojavno podal svojo demisijo.

o Za novega rektorja lvovskega vseučilišča je za leto 1909/10 izvoljen državni poslanec dr. Glombinjski.

o Nova avstr. bojna ladja. 3. julija spuste v Trstu v morje novo bojno ladjo „Radecky“. Slavnosti se udeleži tudi prestolonaslednik Franc Ferdinand s soprogo. Nova bojna ladja obsega 14.457 ton in ima 20 tisoč konjskih sil na razpolago.

o Jeden „veleizdajnik“ izpuščen na svobodo. Iz Zagreba poročajo, da so izgnstili iz preiskovalnega zapora veterinarja Žarko Dragojloviča, katerega so „Narodne Novine“ okrivile, da hoče iz Markovega trga z bombami napraviti drugo Mesino, in o katerem je pisalo „Hrvatsko Pravo“, da gre z bombami proti Hrvški.

o Razkritja o vohunu Nastiču. Dalmatinski deželni poslanec Mitrovič

priobčuje novo razkritje o Gjorgju Nastiču. Dr. Mitrovič piše, da je l. 1906 dobila cesarjeva kabinetna pisarna pismo s podpisom „eksekutivnega odbora bosansko-hercegovinske revolucionarne stranke“, v katerem se zahteva, naj cesar takoj izda ukaz, da Avstro-Ogrska zapusti Bosno in Hercegovino, sicer bo stranka z bombami uničila vseh 80.000 avstrijskih podanikov, ki se nahajajo v Bosni. Pismo je bilo poslano neposredno po protihrvaskih demonstracijah v Sarajevu 1906, ki jih je vodil Gjorgje Nastič. Bil je radi tega obsojen na 200 kron globe, katere ni nikoli plačal, kar dokazuje, da je Nastič te demonstracije izzval po nalogu vlade. Dr. Mitrovič zatrjuje, da je imel original omenjenega pisma v rokah in ga primerjal z drugimi Nastičevimi rokopisi ter se je prepričal, da je pisal to pismo Nastič, agent-provocateur, plačan od avstrijske vlade. Pa se še upajo avstrijski patrijoti zgražati nad rusko vlado in Azevom!

Dopisi.

d Od Sv. Barbare v Hložah. Ker se v zadnjem času naše društvo „Naprej“ v „Straži“ tako sramotno napada, treba je, da se stvar nekoliko pojasni. Društvo obstoji sedaj deset let in se je ustanovilo s pomočjo prejšnjih tukajšnjih duhovnikov, kateri so društvo tudi podpirali, bili odborniki ter z učiteljstvom složno delovali za izobrazbo ljudstva, vsled česar je tudi po fari vladal mir. A vse drugače je postal, kakor se je to že večkrat pisalo, odkar je prispel semkaj mali Jakec. Prav dobro se uresničuje na njem znane besede:

Zbero si palčka, pa on je skakavček
Natihoma leta priliznjen hinavček
Ljudstvo le draži, unema preprič
In z fare izginil je ljubljani mir.

Takoj po prihodu začel je snovati novo izobraževalno društvo. Ni pa imel za to potrebnih sredstev, plačal je torej nekaj fantom udnino sam, drugi so pa bili brezplačni; tudi malo knjižnico je naročil iz svojega žepa, za poslovanje pa ni dobil prostora, zato so se delili časopisi in drugo v cerkvi in v šoli. Pozneje nekaj časa pri Korenjaku in v kaplaniji. Vse to se mu je pa vsled velike nerednosti prepovedalo. Letos je izgubil tudi vodstvo; s 5. glasovi proti 19. je prevzel vodstvo gosp. župnik in vse sedaj v farovžu mirno spava.

Bralno društvo „Naprej“ ima tudi dobro izvežban pevski in tamburaški zbor. Žalibog pa da nam je usoda vzela lansko leto vzornega vodjo gosp. V. Šerona, ki je bil v obče duša celega društva. Na vse pretege se je vedaj trudil Jakec, da bi društvo razpadlo. A dosegel je ravno nasprotno; čim je imelo društvo lansko leto le 60 ndov, jih šteje letos že 82. Društvo tedaj le napreduje in ne, kakor se v Laži-Straži piše, zginja, ko lanski sneg. Tamburaši sedaj res nimajo usposobljenega vodje, a znajo brez istega sami več dobro prej priučenih komadov igrati. To priliko hoče torej porabiti zopet naš Jakec, ki je naročil iz svojega žepa tamburice, da bi se s pavovim perjem bahal ter vabi na vse kriplje naše tamburaše k sebi. Ali fantje bodo bržčas toliko pametni, da se ne bodo vsedli na limanice ter šli 29. t. m. tamburat v sračje gnezdo, kjer bi se sraka bahala s pavovim perjem, a se s tem pokazali društvu skrajno nevhvaležni, ki je imelo toliko požrtvovanja in truda z njimi. Kar se pa društvenih časopisov tiče, povemo Jakecu le toliko, da je sam naročen na „Nar. list“, ter sam sebi najbolj v obraz pljuje, ako pravi, da je to blago za nepošteno kristjane.

Da smo Naprejevci in Plojevci, tega pa nas ne bo nikdar sram. Saj je le nam znano, koliko sta gx. dr. Jurtela in dr. Ploj žrtvovala za naše društvo, vsled česar ju bomo tudi vedno zagovarjali.

J. Stumberger,
predsednik.

o Od nekod. Gospod urednik, gotovo mi boste dali malo prostora v Vašem cenj. listu, da dam duška svojemu veselju, ki me je prešinilo, zve-

devši, da ni samo vzneta misel, ampak se bo tudi v kratkem storil začetek organizacije napredne mladine. — Bral sem v „Narodnem Listu“, katerega naročnik sem, članek „Naše bodoče naloge“. Trem nalogam boste v bodoče posvetili svoje delo: gospodarski povzdigi naroda, širjenju izobrazbe med ljudstvom in slednjič — združitvi napredne slovenske mladine. Da, lepe naloge, lepi — cilji! Mene, kmetskega mladeniča, samo ob sebi umevno, najbolj zanima tretja Vaša naloga, tretja točka: organizacija slovenske mladine. Mislim, da še pa to ne bode kmalu prišlo med širšo javnost, toda glej — ko prejmem to tedensko številko „Narodnega Lista“, zapazim pri notici o obč. zboru Zveze narodnih društev tudi točko: „O organizaciji slovenskega kmečkega narajanja na Spod. Štajerskem“. Torej, začetek je — tu! Na dan s podrobnostmi! — Združitev narodne mladine, to je za nas velike važnosti, to ni le nekaj prekoriistnega, temveč nekaj prepotrebnege. Klerikalci bi nam sčasoma lahko izvalili v svoja nazadnjaška „katoliška“ bralna društva, v Zvezo „krščanskih“ mladeničev vso mladino. Saj žrtvujejo v ta namen tudi na raznih socijalnih (beri hujškajočih) kurzijah, kak glažek vina ali plačajo kak obed. S tem hočejo mladino privabiti ter si zagotoviti bodočnost. Nekaj mladine jim gre seveda na roko, saj „če gošpod rečejo, moramo že pristopiti“ itd. Toda ne vsi! Veliko nas je, ki se ne damo od njih komandirati ter delamo po svojem prostem mišljenju. Seveda smo jim trn v peti. Sedaj, sedaj pa se snuje tudi za prostomislečo mladino organizacija, organizacija, ki mora daleč prekašati klerikalno, ki bode močnejša ne le po številu, temveč tudi v njenem delovanju. Napadali in blatili bodo našo organizacijo, toda to nas ne vstraši popolnoma nič. Laž in obrekovanje, to je glavno orožje naših klerikalcev in z njimi seveda „krščanskih“ mladeničev. Klerikalci pomnite, da laž „ima kratke noge“ in tudi vi ne bode dosti ali pa nič opravili. — Ti pa, draga slovenska mladež, kmalu izveš podrobnosti o svoji organizaciji, tedaj pa na delo! Vsak zaveden mladenič, vsaka zavedna mladenka, naj pristopi k organizaciji, naj pa tudi slednjega svojega tovariša (tovarišico) pripelje zraven. Veseli boste gotovo, ko boste videli, da vaš trud ni bil zastoj. Razširjajte po slovenskem Štajerskem misel, našo prosto, narodno misel! To Vam kliče Vaš tovariš mladenič.

Slovenci, zažgite v nedeljo, dne 4. julija po vseh hribih krese in nabirajte za Ciril-Metodovo družbo!

Štajerske novice.

O Nečuvno postopanje komisije pri odvetniškem izpitu. Preteklo soboto je delal g. dr. Štefan Rajh odvetniški izpit. V tozadnji prošnji je zahteval, naj se ga izpraša v slovenščini. Samo ob sebi umevno in v zakonu utemeljeno je torej, da sestavi predsednik nadsodišča za njegov izpit slovenščine zmožno komisijo. Toda, glej čudo! Eksclenca Pittreich je določil le deloma za ta izpit usposobljene komisijine člane, namreč kot predsednika dvor. svet. Tomšiča, kot člane nadsvetnika Wagnerja, nadsvetnika Elsnerja, a po celi štajerski, kranjski in koruški deželi ni našel drugega slovensčine zmožnega odvetnika, nego graškega odvetnika dr. Greistorferja. Če li je prišel le-ta le po zaključju v komisijo ali če je imel pri tem predsednik nadsodišča že prej zahrbtnje nakanе, to se do sedaj še odteguje javnosti. Nas za sedaj ne zanimajo toliko osebe kakor dejstvo: Dr. Greistorfer je že mnogokrat interveniral za slovenske stranke in vedno povdarjal svojo zmožnost slovenščine. Kaj pa se je zgodilo pri izpitu? Odvetniški izpit je brezplačen. To omenimo radi — seveda ne brezplačnih — intervencij dr.

Greistorferja. Da dela, oz. hoče delati dr. Št. Rajh svoj izpit v materinščini, to je moral dr. G. že prej vedeti in bi se moral pravočasno ganiti. A dasi mu je moralo biti to znano, dasi ga je opozoril oz. bi moral predsednik nadsodišča opozoriti na slovenski izpit, vstane dr. Gr., ko je bila komisija že zbrana ter izjavi, da ni zmožen slediti slovenskemu izpitu, češ, da se mora odstraniti, ako se ne rabi nemščina. S tem, da se odstrani, bi bil seveda tudi izpit zaprečen. Nehote se je moral kandidat udati milosti in nemilosti dr. Gr. in je delal izpit prej že pisмено v slovenščini in pred komisijo ustmeno v nemščini. Zanimivo je vprašanje, če se rabijo pri zastopanju druge postave in drugi §§ kakor pri odvetniškem izpitu in istotako, če more kdo slediti pri obravnavi, proučevati in razmotrivati slovenske akte in varovati na vsak način pravo in interes svojih strank, ki ne more slediti vprašanju in odgovoru pri odvetniškem izpitu? Ne manj zanimivo je pa tudi vprašanje na predsednika graškega nadsodišča, kako da spravi v komisijo člana, o katerem ve ali, bi moral vedeti in ki sam izjavi, da ni zmožen slediti izpitu. — Gospodu dr. Št. Rajhu srčno čestitamo k dvojnemu z dobrim uspehom napravljenemu izpitu, to tem bolj, ker se je pripravljaj zanj v slovenščini, a bil izpraševan v nemščini. Zajedno pozivljamo vse slovenske pravnike, da se prijavljajo k praktičnemu izpitu edino le v materinščini. Na to nečuvno dejstvo pri graškem nadsodišču pa opozarjamo občinstvo in naše državne poslance in zahtevamo, da store v tej stvari potrebne korake.

V ob. naročnikom „Narodnega Dnevnika“! Današnji številki smo priložili poštne položnice in prosimo vse tiste, ki so z naročnino zaostali, da isto poravnajo ter da plačajo naročnino tudi še za drugo poletje. Podjetje je mlado in izpostavljeno silnemu sovraštju in navalu domačih ter tujih nasprotnikov. Dolžnost je zatorej vseh narodnih krogov, da ga podpirajo in mu pomagajo ne le do sigurnega obstanka temveč tudi do razvoja. Zavedajmo se vsi neizmerne važnosti dobrega dnevnika za narodno in napredno stvar na Sp. Štajerskem! Naročajte in priporočajte „Narodni Dnevnik“!

a Ježovnikov govor v proračunski razpravi začnemo priobčevati v pondeljek.

V O mojstru Janu Husu, njegovu dobi, delovanju itd. bode predaval dne 6. julija, na dan kostniške tragedije, vsled splošne zahteve celjskih in okoliških Čehov g. K. J. Gruber, ravnatelj Zveznih podjetij v Celju. Kraj in ura se bodeta še naznanila.

V Občni zbor polit. dr. „Naprej“ v Celju se vrši v soboto dne 3. julija v Nar. domu po običajnem vsporadu.

V Narodni kolek. Naše poročilo o tozadnji aferi v Celju je ponatisnil „Slovenec“ za reklamo nekemu duhovniškemu koleku, ki služi za podporo umazanemu klerikalnemu časopisju. Narodnjaki rabijo samo narodne kolke C. M. družbe.

V Poslanec Marechl za Celje. Celjani imamo znamenitega poslanca. Imenuje se Marechl in ga je slišati povsod, kjer se gre za kako hujškarijo proti Slovincem. Stvarnega dela pa pričakuješ od njega zastoj. V Celju imamo naravnost škandalozno sodnijsko postopje; zaduhli in premajhni prostori mučijo uradništvo ne le pri okrožni temveč tudi pri okrajni sodnji. Dočim imajo toliko razvpita kranjska „gnezda“ večinoma primerna in nova sodnijska poslopja, ima napredno nemško mesto Celje sodnijsko poslopje, ki je

podobno kaki stari kaznilnici kje v Sibiriji in nesodišču v moderni državi. Tolažijo nas, da se bode kmalu zidalo novo poslopje; so baje tudi že dovoljena sredstva in predsednik graškega nadsodišča se je že celo „zanimal“ za stavbo. Zakaj se pa še zmiraj ne zida? To je Marckblova hvaležnost za uradniške glasove, da jih mirno izroča boleznim in pa stari mizeriji! Kaj pa je s stavbo novega gimnazijskega poslopja? Seveda, ker bi se morala postaviti potem tudi slovenska gimnazija in ljudska šola — zato se ne zida ne jedno ne drugo. Trpimo pa vsi skupaj; mi Slovenci seveda smo še na slabšem ko Nemci. In vse zaradi nemškonacionalne zagrizenosti nekaterih celjskih nemškutarjev. Kako dolgo še? Uradnik.

Z Občni zbor narodne založbe. Načelstvo narodne založbe v Celju je sklenilo sklicati občni zbor na dan občnega zbora zveze narodnih društev in sicer 11. julija ob 2. uri popoldne v Celju. Ponovno poudarjamo, da je nujna potreba okrepiti narodno založbo in utditi gmotno podlago našega časopisja. Vsi somišljeniki na delo takoj za naše časopisje!

a Kadar se psu na rep stopi... Graški „Arb.“ je imenoval pred kratkim celjske „Nemce“ zelo opravičeno renegate. Zaradi tega se je graški „Tagbl.“ zelo razburil in je zaradi te stvarne in popolnoma resnične opazke podolžil socialiste — zveze s Slovenci. Če se celjski „Nemci“ res tako zelo boje renegatov, zakaj so pa volili Hansa (pl.) Woschnagga, ki je bil vendar še pred kratkim navdušen Slovenec?

a Za družbo sv. Cirila in Metoda je darovala gđ. Minka Grobelnik cigarne odrezke in rabljene znamke. Hvala!

a Iz davčne službe. Prestavljeni so gg.: prov. davčni asistent Alfonz Ribič iz Gornjegagrada v Radgono, oficijal Alfred Drobnitsch iz Radgone v Marnberg kot kontrolor, asist. Frid. Tičar iz Ormoža v Rogatec. — Davčnemu asistentu Jos. Wresniku pri okr. glav. v Ptuj je odkazana služba pri davkariji v Ptuj; na njegovo mesto je prestavljen od davkarije v Ptuj Simon Führer.

O Članka „Narodnega Dnevnika“ o justičnih razmerah na Spod. Štajerskem (glej št. 114. N. D.) in o postopanju sodnika Gränitza v Marnberku (glej št. 129. N. D.) je priobčil ugledni praški dnevnik „Union“.

O V proračunski razpravi je spregovoril 28. jun. o različnih zadevah svojega volilnega okraja in spodnještaj. slov. ljudstva sploh drž. posl. Vinko Ježovnik.

V Policijske pse ueljejo še tekom tega leta v Gradcu.

V Prestavljen je železnični uradnik Čeh Jndra iz Slov. Bistrice zaradi hujškarij tamošnjih nemškutarjev. Vest „vahtarice“, da je Jndra odstavljen, seveda ni resnična.

Hans (pl.) Woschnagg-ova slava se razširja že preko štaj. mej. Praški dnevnik „Union“ je priobčil naš članek o Woschnaggovem nemštvu in dostavlja: „Radovedni smo, kako bode „nemški“ poslanec Hans Woschnagg alias Janez Vošnjak opral svojo „nemško“ čast in dokazal svoje „nemško“ pokoljenje. Šoštanjčani so res lahko ponosni na svojega znamenitega „nemškega“ župana! Za dr. Mravlagga v Laškem trgu pa se kaže potreba še enkrat sklicati odsek za preiskavo Vošnjakovega nemštva.

V Dokaze „Nar. Dnevnika“ za nemštvo H. (pl.) Woschnagga priobčil tudi graški klerikalni „Volksblatt“. H. (pl.) Woschnagg ven z dokazi, da niste bil čitalničar in slovenski sokol!

Z Iz Poljčan. V Peklu stanujočem delavcu Rannzingerju je povila žena 24. junija štiri otroke naenkrat, sama zdrava in čvrsta dekleta. Rodbina šteje sedaj devet otrok in živi v jako ubožnih razmerah.

Z Iz Drave je rešil v Ptuj pri železničnem mostu tovarnar Piriš s smrtno nevarnostjo trgovsk. pomočnika Hutterja. Reka je tam silno deroča.

Z Zaprli so v Gradcu 19 letnega tehnika Verstovška zaradi različnih tatvin na škodo svojih tovarišev.

Z Za častnega doktorja je imenovalo vseučilišče v Cambridgu na Angleškem ob priliki Darwinove stoletnice graškega vseučiliškega profesorja dr. Graffa, ki zastopa na slavnostih graško vseučilišče. Dr. pl. Graff je predstojnik zoološkega zavoda na graškem vseučilišču in je napisal že več znanstvenih zooloških del.

V Mrtvo so našli v postelji gospo Laibacher, soprogo davčnega upravitelja v Ptuj. Zastrupila se je s fosforom. Umrla je mati 2 sinov in 2 hčerk. Najmlajše dete je mirno spalo poleg mrtve matere.

Z Mariborski Nemci so v nedeljo zvečer po mariborski okolici kurili svoje „Sonnwendfeuer“. V odgovor zažgimo po vseh gričih lepe mariborske okolice kresove v nedeljo, 4. julija na predvečer slov. apostolov sv. Cirila in Metoda v znamenje, da še so tukaj Slovenci, katerih še ni uničilo nemško nasilstvo.

Z Mariborski Slovenci! Bi li ne kazalo, ako bi se v nedeljo 4. julija popoldan priredila v kakem kraju mariborske okolice veselica, kjer bi se na večer kuril tudi kres? To vpraša slovenski okoličan.

V Iz Maribora. Učiteljice v mariborskih dekliških meščanskih šolah. V nekaterih razredih teh šol se gode v zadnji dobi take reči, da jih ni mogoče več zmolčati. Tu se prodajajo kar javno nemške narodne znamke in predmeti „Südmarke“ ter „Schulvereine“, nemška dekleta hodijo v šolo s plavicami in ni človeka, ki bi nastopil proti temu. Učiteljice vedo in — molčijo. Zlasti se odlikuje učiteljica Ida Dant kot slaba vzgojevalka in dobra politična agitatorka. Javno govori v šoli o uspehih in neuspehih nemške politike in je stavila vprašanje, kako je to in kdo je kriv, da ni v Avstriji miru. Neka učenka je odgovorila: „Daran sind nur die verfluchten Windischen schuld“. (Tega so krivi le prokleti Slovenci). Učiteljica Dant ni zavrnila niti z besedico dotične predrzne učenke ampak je samo čakala, kaj poreče razred k temu. In ko so nemške učenke pritrjevale, je molčala naprej. Pri tej priliki se spomnimo še gđ. Kudrlička (kako krasno nemško ime!). Lani je pri francoskem pouku zakričala nad slovensko učenko, ki ni pravilno izrekla francoske besede, zelo duhovite besede: „So das Maul verziehen kann auch nur eine Windische!“ Pristojne oblasti vedo, kakšen duh vlada na teh šolah, a trpe vse. Menda jim je po volji.

V Nova stavba tehnične visoke šole v Gradcu. V poročilu proračunskega odseka se izraža nujna potreba po stavbi novega poslopja tehnične visoke šole v Gradcu. Število slušateljev je narastlo od 300 v l. 1896 na 703 v letu 1908. Kaže se zaradi pomanjkanja prostora potreba, da se upelje „numerus clausus“, dokler ne bode nove stavbe, ki bi stala okroglo 4 in pol milijona kron. —

V Konsum jaje v Gradcu. Uradna statistika kaže, da so snedli Gradčani leta 1908. 21 milijonov jajc, kar pomenja povprečno za vsakega prebivalca 140 komadov. — Ljubljana je rabila 1'6, Praga 29'6 milijonov jajc.

Koroške novice.

a Občul zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico je bil nepričakovano dobro obiskan. Družbin potovalni učitelj Beg je govoril o žalostnih slovenskih šolskih razmerah na Koroškem in o pomenu družbe sv. Cirila in Metoda. Radi preobširnega delokroga beljaške podružnice se sklene ustanoviti novo podružnico v Bačah.

a V Št. Vidu v Podjuni je postal poštni upravitelj g. Val. Picej.

Primorske novice.

d Včerajšnje volitve v Trstu. Včeraj 25. t. m. je volil I. razred v mestu in okolici. V okolici so v vseh 3 okrajih z 8 kandidati prodrli Slovenci, in sicer tudi v II. okraju (Sv. Ivan), ki je bil v veliki nevarnosti, ker sega globoko v mesto in so Italjani postavili v osebi dr. Cimadorija jako nevarnega kandidata. Izid v okolici: I. okraj: Slovenci Sancin 271, dr. Wilfan 270 glasov; Italjani 91 (84), Nemci 8 in soc. dem. 4 glase; II. okraj: Slovenci: dr. Rybač 205 in dr. Slavik 199 glasov; Italjan dr. Cimadori 160 glasov, Nemec 16; III. okraj: Slovenci Gorjup 437, Martelanc 437, Martinis 429 in dr. Pertot 436 glasov; Italjani 102 in 114, Nemci in soc. dem. nič. — Izid v mestu: I. okraj: Italjani 99, Slovenci 17, Nemci 31, kršč. soc. dr. Depangher 18; II. okraj: I. 44, S. 6, N. 3; III. okraj: I. 188, S. 31, N. 39, K. s. 11; IV. okraj: I. 184, S. 24, N. 17, K. s. 12; V. okraj: I. 146, S. 22, N. 19, K. s. 9; VI. okraj: I. 45, S. 9, N. 2. — Tako so tudi v skupini najvišjih obdačencev v mestu samem Slovenci pokazali, da predstavljajo moč, ki se ne sme podcenjevati. — Sedaj ima voliti le še trgovska in obrtna zbornica.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Gospeska zbornica.

a Dunaj, 26. junija. (Brz. „N. D.“). Gospeska zbornica razpravlja o državnem proračunu.

Obstrukcija v poslanski zbornici.

a Dunaj, 26. junija. (Brz. „N. D.“). Prihodnjo sredo se bo vložilo v poslanski zbornici 50 nujnih predlogov, da se onemogoči razpravo o vseh predlogah, katere so v zadnji seji klubovih načelnikov označili vlada in nekateri zastopniki strank za nujne.

Poslanec Šusteršič o vzrokih obstrukcije.

o Dunaj, 26. junija. (Brz. „N. D.“). Šusteršič se je o vzrokih, ki so napotili njegovo stranko in češke agrarce do obstrukcije, sledeče izrazil: Naša skupina se je zmiraj zavzemala, da se proračun reši sporazumno z vsemi strankami in ko se je to zgodilo, smatramo delovno nalogo parlamenta za to poletje za izčrpano. Mi smo imenja, da se o vsaki stvari mora razpravljati sporazumno z vsemi strankami. Vložitev nujnih predlogov naj prepreči, da se začne razpravljati o kateremkoli predmetu brez sporazuma strank. Mi Jugoslovani imamo poseben namen, da pod nobenimi pogoji ne dopustimo, da bi se obravnavalo o italjanski pravni fakulteti, ne mogoče da bi bili nasprotniki italjanskih kulturnih teženj, temveč, ker stojimo na stališču, da se to vprašanje mora rešiti sporazumno z Jugoslovani.

Hrvaško srbska koalicija za sklicanje ogrskega državnega zbora.

a Zagreb, 26. junija. (Brz. „Nar. Dn.“). Hrvaško srbska koalicija je v svoji včerajšnji seji sprejela to le resolucijo: V očigled temu, da je okrajna oblast v Brodu državnega poslanca Novosela na podlagi nekega avstrijskega patenta obsodila na 14 dni ječe in pri tem popolnoma ignorirala njegovo imuniteto, je sklenila hrvaško srbska koalicija, da bo delala na sklicanje ogrskega državnega zbora in že v prihodnjih dneh tozadeven dopis vročila predsedniku zbornice.

Ogrska ministerska kriza.

o Dunaj, 26. junija. (Brz. „N. D.“). Danes ob 11. uri predpoldan je cesar sprejel v posebni avdijenci bivšega ogrskega finančnega ministra Lukacsa.

o Budimpešta, 26. junija. (Brz. „N. D.“). V ogrskih političnih krogih se zopet govori o možnosti, da cesar pokliče Kossutha v posebno avdijenco in se sodi, da to ne samo da ni izključeno, temveč bi politični položaj zdatno zboljšalo. Kakor se namreč sliši iz krogov, ki stoje Lukaču zelo blizu, bo ta tudi vladarju to priporočal, ako bi ta sprejel njegove nasvete.

Budimpešta, 26. junija. (Brz. „N. D.“). V vodilnih krogih stranke neodvisnosti se govori, da se je Kossuth raje izrazil, da mu bode cesar v prihodnji avdijenci poveril sestavo ministerstva in stranka neodvisnosti si bo razdelila vse portfelje. Njegova ministerska lista se glasi: Predsedstvo in trgovina Fr. Kossuth, notranje zadeve Justh, pouk in bogočastje Apponyi, pravosodje Hollo, poljedelstvo grof Teleki, finance dr. Wekerle, ali kak drug zaupnik krone. Predsednik poslanske zbornice bi pa postal Bela Barabas.

Sestanek ministrov trozveze.

o Dunaj, 26. junija. (Brz. „N. D.“). Neka lokalna korespondenca poroča, da se koncem julija snidejo v Ischn ali Bad Gasteinu ministri trozveze, baron Aehrenthal, knez Bülow in Tittoni. Razpravljalo se bo o važnih političnih zadevah posebno po nasvetu kneza Bülowa o razmerju trozveze do Rusije po zadnjem sestanku cesarja Viljema s carjem Nikolajem.

Navdušenje za vojsko z Grško.

z Solun, 26. junija. (Brz. „N. D.“). V tukajšnjih mladoturških in vojaških krogih zmiraj bolj raste razpoloženje za vojsko z Grško.

Kancelar Bülow v avdijenci pri cesarju Viljemu.

z Kiel, 26. junija. (Brz. „N. D.“). Bülow je danes došel sem in se nato takoj podal na jahto „Hohenzollern“, kjer ga je cesar Viljem sprejel v posebni avdijenci.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

82. dan razprave.

11. priča Rothgerber Jurij, trg. pomočnik v Cagi. Pravoslavni iz Buča so baje govorili, da bodo vse katolike pobili. Obtoženi Podunavac je nekoč rekel: „Ne udajmo se! Bodimo pripravljeni, da pride čas. Orožja imamo dovolj.“ Podunavac je največji srbski propagator. Sestanki so se prirejali pri gostilničarju Zukanoviću in dr. Markoviću. Radi njegove agilnosti v širjenju srbstva so ga imenovali „pop Gapon“. Slišal je, da pravoslavni kličejo: „Živili Srbija“, „Živijo kralj Peter Karagjorgjevič“ in „Abzug Franjo Josip“.

12. priča Rothgerber Josip, trg. pomočnik v Pakracu. Pripoveduje, da so obtoženi in preparandisti prepevali pesem „Oro klikče“ z refrenom Karagjorgjeviča. Profesor Knežević, da je imel v svoji hiši sliko kralja Petra. Obtoženi Jagnić je govoril, da je zadosti pušk v Bakracu za boj.

13. priča Grčić Anton, obrtnik, pravi, da je obtoženi Podunavac na shodu v Starem gradu govoril, da se

morajo boriti, da bo vse kakor v Srbiji, da se uvede cirilica kot uradno pismo i. t. d. Leta 1906, je videl, da je v gostilni „Sevastopol“ neki neki preparand Jvanović s palico udaril po sliki kraljice Elizabete.

Dr. Ivković prečita glede sramotivne slike kraljice Elizabete od strani prepagandov rešitev sodnega dvora, ki je videl dotično sliko in javlja, da se je kazensko postopanje moralo ustaviti, ker ono ni bila slika kraljice Elizabete.

14. priča Diette Vekoslav, mizar v Pakracu. Izpove, da je mrznja med Srbi in Hrvati nastala šele po prihodu obtoženega Podanavca. — Pravoslavni kmetje so baje govorili, da je njihov kralj Peter. Obtoženi so imeli večkrat tajne sestanke. Jurij Rothgerber mu je pravil, da je Podunavac rekel nekemu kmetu: „Ne udajmo se! Bodimo pripravljeni, da pride čas! Orožja imamo dovolj.“ Pravoslavni pojejo v pesmi „Oro klikče“ Karagjorgjevič mesto Miletič. Obtoženi Jagnić je imel v svoji hiši sliko kralja Petra, ravnotako dr. Marković, prof. Knežević in obtoženi Zukanović. Pakraško preparandijo obiskujejo tudi dijaki iz Srbije in Črne gore. Za spora avstrijske monarhije s Srbijo da so pravoslavni govorili, da že vedo, kaj bodo napravili v slučaju vojske. Streljali bodo najprej na avstrijske častnike. Na vprašanje dr. Ivkovića, kako je deloval Podunavac, da je prišlo do mrznje med Srbi in Hrvati, ne ve odgovoriti.

Društvene vesti.

z V Vubergu se priredi 18. julija velika veselica s šaloigrami: „Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček“ in „Bratranec“ v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Prosiyo se vsa društva v bližnji okolici, da na ta dan ne prirede veselice, da bo gmoten uspeh tem boljši. Natančneje vspored se še naznani.

Narodni gospodar.

Razstava hmelja v Brnu.

C. kr. kmetijska družba za Spodnje Avstrijo priredi od dne 29. septembra do 3. oktobra t. l. razstavo ječmena in hmelja v Brnu. Razstave se bode udeležilo tudi hmeljarsko društvo v Žalcu in se vsi p. n. hmeljarji vže sedaj opozorijo na njo. Za povzdigo našega hmeljarstva je neobhodno potrebno, da bode udeležba spodnještajerskih hmeljarjev prav mnogobrojna in zastaviti moramo vse sile, da dovedemo naš hmelj do zaslužene veljave. Poseben poziv k udeležbi razposlalo bode društveno vodstvo svojim udom in tudi drugim hmeljarjem pravočasno.

Poročilo o stanju hmeljske rastline drugih krajev.

Žatec (Češko) 22. junija 1909. Vreme je bilo do dne 20. t. m. razvoju hmeljske rastline neugodno, ker ostri, osušujoči vzhodni vetrovi, zelo vroči solnčni žarki in vendar mrzle noči ne prijaajo rastlini. Od nedelje pa so noči toplejše in tudi deževalo je nekoliko. Stanje hmeljske rastline je še zelo različno; lepo je le v najboljših legah. Uši dosedaj še niso škodovale; izdaten dež lahko še vse popravi.

Bratje Girschick.

Nürnberg (Bavarsko), dne 23. junija 1909. Včeraj se je vreme spremenilo; zvečer začelo je po malem deževati, danes zjutraj pa dežuje neprenehoma. Če pa bode le-to mokro vreme nadaljnemu razvoju hmeljske rastline ugodnejše, kot poprejšnja vročina, se še ne da povedati.

Skupitz (žateško okrožje), dne 26. junija 1908. Rastlina je polna uši in medene rose, ktera škodljivca jo žugata popolnoma uničiti. Izdaten dež in tople noči zamogle bi še nekaj pomagati.

Kalbensteinberg (blizu Špalta na Bavarskem) dne 22. junija 1909. Hmelj je vsled bolhačev in mrzlih noči zelo zaostal v rasti; vrh tega je poln mrčesa in tudi črna rosa se prikazuje. Če bodo zanaprej noči še mrzle, pridelali bomo le malo hmelja. Vse je od vremena odvisno.

Niederlauterbach (Hallertau-Virtembersko) dne 22. junija 1909. Spomladno mrzlo vreme ni prijal hmeljski rastlini in videli smo hmeljtnike, o katerih smo mislili, da bode rastlina popolnoma zaostala; kar je zrastle, to so pa uničili bolhači. Danes so hmeljtniki prav različni — nobeden ni prav lep.

„Allg. Brauer- u. Hopfen Zeitung“
Nörimberk.

Poročila o stanju hmeljske rastline drugih okolišev.

Norimberk, 21. junija 1909. Najnovejša poročila o stanju hmeljske rastline so **slabša**, kakor pred osmimi dnevi; ona je v rasti le slabo napredovala in škodljivi mrčes se je povsod pomnožil.

Au (Hallertau), 20. 6. 1909. Hmelj je pri nas in v okolici prav različen; v nekaterih hmeljtnikih je rastlina dospela do $\frac{3}{4}$ visokosti drogov — v drugih pa se komaj privezuje na drog, ker so jo bolhači skoro uničili. Pričakujemo komaj $\frac{1}{3}$ lanskega pridelka.

Unterwiesheim (Badensko), 20. 6. 1909. Raznovrstne bolezni so se letos lotile hmelja, kateri je v rasti zelo zaostal.

Vendenheim (Alzacija), 20. junija 1909. Hmelj se razvija prav počasi in je zrastle komaj do $\frac{1}{3}$ — tuintam do $\frac{1}{2}$ visokosti drogov oziroma žic. Listi so polni mrčesa.

Dub (Češko), 19. 6. 1909. Od zadnjega poročila se je rast hmelja zboljšala. Mrčesa je v veliki množini in bili bi močni nalivi v otrebljenje istega potrebni.

„Allg. Bauer- u. Hopfenzeitung“
Norimberk.

Celjani in okoličani se najvjudneje vabijo, da se udeležijo Gutenbergove veselice, ki jo prirediyo takajšnji tiskarji jutri, dne 27. t. m. na vrhu v „Skalni kleti“. Zvečer ples v dvorani. Kegljanje na dobitke se prične dopoldne ob 10. uri in se zaključí ob 8. zvečer. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.
309 1 Prireditelji.

Tržne cene.

25. junija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32— za december 31'25, za marc 31'25, za maj 31'50. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'90, nova kampanja K 22'90. Tendence mirna. — Vreme: lepo.

Javna zahvala.

Dne 1. junija t. l. pogorelo je nama podpisanima troje poslopij, katere sva imela zavarovana pri ogrsko-francoski zavarovalnici („Franco Hongroise“ v Gradcu.

Ista je takoj, ko sva požar prijavila, škodo cenila in nama jo tako točno in kulantno brez vsakršnega odbitka izplačala, da naju veže dolžnost izreči tej zavarovalnici najiskrenejšo zahvalo ter priporočati jo najtopleje vsakomur, ki se želi zavarovati.

Gorčecjavas, dne 20. junija 1909.

Anton Kovačič m. p., priča.

Janez Meke m. p., Marija Meke m. p.

Občina Cerklje na Dolenjskem,

župan: B. Marinšek m. p.

308 1

Budimpešta, 25. junija. Pšenica za oktober K 13'62, pšenica za april K 13'96, rž za oktober K 10'20, oves za oktober K 8'02, koruza za julij K 7'80 koruza za avgust K —, ogrščica za avgust K 14'50. Premet 8000 m. st.

Budimpešta, 25. junija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 143 vin., mlade, srednje 143 do 144 vin., mlade, lahke 144 do 146 vin.; zaloga 29.014 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 169.—, namizna slanina 142.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 25. junija:

Promet v vsakem oziru rezerviran. Posebno v pšenici in rži se ni mogla razviti nobena kupčija, dočim so ostale cene in tendence nespremenjene. Tudi v krmilih so se cene držale. —

Rnjževnost.

a „Revček Andrejček“, narodna igra s petjem v 5 dejanjih. Slovenske „Talijske“ št. 24. drugi popravljeni natis. — Cena 1 K, s poštnino 5 vin. več. Založila Goriška tiskarna Andrej Gaberšek v Gorici.

a Emil Zola, Dve noveli. In sicer: „Jacques Damour“ in „Nais Miconlin“. — Cena 1 K, s poštnino 10 vin. več. Založila Goriška tiskarna Andrej Gaberšek v Gorici.

a „Naša bodočnost“ štev. 6 je izšla že urejena na način kakor je večkrat želel „Narodni Dnevnik“ in vsi prijatelji našega narodnega naprednega naraščaja. V rubriki „Mladinskem glasniku“ kateremu bode sledil tudi „Vestnik sokolskega naraščaja“ se pravi: „Doselej je bila (Naša bodočnost) le list za šoli odraslo mladino, odslej pa hoče biti glasilo te mladine. Ne samo izobraževati, temveč tudi vzgajati in organizirati hoče odslej. V sokolskih, delavskih in aličnih društvih že organizirani mladini hoče biti voditeljica in vzpodbujateljica.“ To vzvišeno nalogo je začel list lepo vršiti s članki „Ustavoznanstvo“ Ferda Plešniča, „Tehnika“ Karla Humeke, „Skozi puščavo“ ki nudijo krasno poučno pa tudi predavateljsko gradivo. Povrh tega so še v lista „prirodoslovni paberk“ in listek „Naša bodočnost“ najtopleje priporočamo osobito našim izobraževalnim, bralnim in sokolskim društvom, mladencem in dekletom. Sezite po njem in ga pridno berite!

Razprodam

vsled preselitve več hišne in vrtno gostilniške opreme, kakor tudi ene lične sanke in voz. 66 1 Ant. Maloprou „pri kroni“.

Slov. trg. sotrudniki!

V št. Jakobu v Rožu na Koroškem se odda stara dobro idoča trgovina z zalogo in nekaj zemljišč. Promet velik in ugodnost tudi za na veliko prodajati. Tozadevna pojasnila daje „Slov. trg. društvo“ v Celju.

Proda se

zaradi bolezni popolnoma nov urejen

kinematograf

s 3000 metri slik. Obločnice (Kalklicht) in elektr. žarnice. Stal je poprej 9000 kron, sedaj samo 1200 kron.

A. Beker, Zagreb

Preradovičeva ulica, št. 3 na dvorišču 307 8-1

Priden učenec

se sprejme od poštenih starišev v trgovini mešanega blaga

Pavel Košenina, Gomilsko.

Prednost imajo oni, kateri se že nekaj časa učijo v isti stroki.

306 1

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72. pristno 14kar. z zlatom platirana ura za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K. Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73. pristno srebrna ura za gospode ali dame, s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor s konjem, levom, jelenom, ali pokrajino, z dobro zapinjačo, natančno regulirana 30 K. Št. 74. Zadnja novost: srebrna 4 dnij idoča rem. ura na zapinjačo, ki teče če se enkrat navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih, (na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75. krasna rem. met. tula ura za gospode ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, zanesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76. niklasta rem. ura za dečke, odprta, moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico vsote ali se pa plača po poštnem povzetju. Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj XIV. Pillergasse 1/184.

Mesečno 2 kroni.

36

Posestniki, župnijski in občinski uradi!

Potniki moje tvrdke bodo začeli obiskovati slovenske vasi z različnimi podobami, kakor so že preteklo leto. Moji potniki so sami domačini in Slovenci in se radi tega vsakdo lahko zanese nanje, posebno še ker moja tvrdka vsakemu vso škodo, katero naredi moj potnik povrne.

Klatijo se agentje različnih drugih dunajskih, toda nemških tvrdk z slovenskimi in hrvaškimi listinami ter goljufajo kmete, da je grdo. Taisti pravijo, da so podobne blagoslovljene, ali da se v Jeruzalemu in Betlehemu berejo sv. maše za vsakega Ad. Seveda je to samo sleparija in kmetje se dajo ujeti na limanice. Ne verujte sleparjem in napodite jih. Vzamejo po 2 ali 3 K, tudi več na račun, a kmet ne dobi nič.

Moja tvrdka podpira uboge zapuščene otroke z malimi zneski in imam dovolj dokazov.

Župnijski in občinski uradi naj bi upli vali nato, da se goljufivci iz občin zapode in ljudje goljufivih agentov varujejo. Geslo naj bode „Svoji k svojim“ in vsakdo naj se drži moje slovenske tvrdke.

Vsaki zaboj je posebej kolekovan z „narodnim kolekom“.

Županstvo trške občine Rečica na Štaj. piše tako:

Tvrdka A. Pliberšek na Dunaju.

Potrdim prejem 2 K, katere je velezaslužena tvrdka A. Pliberšek, Dunaj VIII; Langegasse 44 za razprodane križe z godbo za ubogo deklico nakazala.

S tem činom darežljivosti se tvrdka A. Pliberšek najtopleje priporoča.

Županstvo Rečica, dne 4. februarja 1909.

Župan: Anton Turnšek l. r.

Št. 163. Vaše blagorodje!

Potrjujem sprejem 2 K, katere ste blagovolili nakazati za ubogo deklico Koprivšek Ano ter se Vam za dar srčno zahvaljujem. Razumeva se, da bodedo Vašo tvrdko povsod priporočali.

Županstvo Kokarje.

Župan: Josip Praznik l. r.

G. A. Pliberšek, Dunaj!

Izvolite mi poslati 1 križ z godbo za 12 K po poštnem povzetju.

Spoštovanjem

Ivka Lipovac l. r.

Naročajte tedaj le od moje tvrdke in priporočajte jo povsod!

Ana Pliberšek

trgovka

Dunaj VIII., Langegasse 44.

Repno seme

kranjsko in bavarsko se dobi vsako množino pri

A. KOLENCU v Celju, „Narodni dom“ in Graška cesta.

Solnate vreče

kupi vsako množino

A. KOLENC v Celju.

Zabukovski premog

na cele vozove se dobi po ceni pri

A. KOLENCU v Celju.

Martin Kolšek

čevljar v Celju, Graška cesta se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnega obuvala za gospe in gospode, kakor tudi za otroke. Postrežba točna in solidna. — Cene zmerne. 62 12-5

Prodajalka

kot blagajničarka se sprejme v

v trgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Pomožna moč

uporabna za sodelovanje pri večjem mlinškem podjetju in vestna pri kmetijstvu, pridna, zmožna slovensčine in nemščine v govoru in pisavi — eventuelno absol. ekonom — s temi lastnostmi se sprejme. Lastnoročno pisane ponudbe je nasloviti na uredništvo „Narodnega Dnevnika“.

301 2-2

Dijaki

mariborskih šol se sprejmejo pri boljši slovenski rodbini.

Lepo stanovanje in dobra hrana.

Več se izve pri trgovcu Berdajsu

v Mariboru. 302 3-3

Popolnoma zastoni

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljlatvi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na tvrdko ur: 285 26-8

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Oddati je

več mest, potnikov, uradnikov in pomočnikov železninske stroke.

Oziralo se bode samo na ponudbe te stroke popolnoma večjih reflektantov, zmožnih slovenskega, hrvaškega ali češkega in nemškega jezika.

Ponudbe pod „Železo in jeklo“, Celje, poštroležeče. 304 5-1

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrg. hiši R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	„ „ 40 „
Savinsko platno	„ „ 44 „
Vojaško platno	„ „ 46 „
Domestik-platno	„ „ 48 „
Gorsko platno	„ „ 60 „
Istrija-tkanina	„ „ 54 „
Holandska tkanina	„ „ 60 „

Vzorci zastoni in pošiljatve čez 20 kron franko.

Gostilna

SOKOLSKI DOM

v Gaberju pri Celju je otvorjena.

Pristna vina.

Vedno sveže pivo.

Dobra kuhinja.

Za obilen obisk se priporočata Karol in Pepca Perc.

Staro samostansko

296 6-3

pristno slivovko

letnik 1876 s kleti pok. srbskega patrijarha JURJA BRANKOVICA v Karlovcih (Srijem), dobiva se v originalnih buteljkah pri tvrdki Iv. Ravnikar in Milan Hočevar, Celje.

Najboljši

portland-cement

po zelo nizki ceni, kakor tudi vse druge stavbinske potrebsčine priporoča - -

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica kron 3.000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ivan Rebek & Celje

Priporoča se za napravo vsakovrstnih del, kakor železne ograje, okove in različna konstrukcijska dela. Imam tudi v zalogi najraznovrstnejša štedilna ognjišča. Ognjišča po poslani meri se hitro in točno izvršujejo, za ista prevzamem tudi zidarska dela ter odgovornost glede dobre izvršbe. Izdelujem tudi vsakovrstne tehtnice. Nadalje napeljujem vodovode, bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri. — Vse po tovarniških cenah.

1 24-13

Pekarija ♦ Slaščičarna ♦ Kavarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21 Ljubljana Stari trg št. 21

Mestni trg 6 Filijalke: Predmestje 26

Zunanja naročila točno! 78 24-11 Cene nizke!

Prostovoljna prodaja

žage in tovarne za parkete

287 6-6

ležeče na reki Sori, 1/4 ure od Škofjeloke in 3/4 ure od železnice oddaljene, z vsemi stroji in napravami. Vodna moč 60 do 80 konjskih sil. Naprava obstoji iz 5 navadnih, 5 cirkularnih žag in več drugih strojev. Ob enem se prodaja zaloga izdelanih hrastovih deščic 1. vrste. Kupci naj se ogledajo pri

Ignaciju Gusell v Škofji Loki.

Prva južnoštaj. vinarska zadruga v Celju

ima v zalogi izvrstna spodnještajerska vina vseh vrst po zmernih cenah. — Vzorci so na razpolago.

Klet se nahaja v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

Izvrstne mlatilnice

za rabo na roko, vitelj ali gepelj in vodno moč.

Vitelje ali geplje vseh vrst, gonilna kolesa in verige mesto jermenov, za vodno moč pa žične vrvi, čistilnice (veternice) navadne in take s 6, 7 in 8 sitami, najboljši trijerji, ki delijo žitne vrste in so neobhodno potrebni za čiščenje deteljnega semena, sadne in grozdne mline, vinske stiskalnice ali preše prodaja po tovarniških cenah trgovina z železnino 'Merkur', P. Majdič, Celje.

Ze dolgo let dobro znani stroji vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, škropilnice za trsje, mlinci za sadje, mlinci za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za golanje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje klaje, sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnico, škropilnice za gnojnico, vodovodi, železne cevi, svinčene cevi, gumijevе cevi, konopljene cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladoled, omare za led, mlinci za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni st. oji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohištvo, namizne tehtnice, steberske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog itd., itd.

po zopet izdatno znižanih cenah

vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih (tudi na obroke).

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franko; dopisuje se v slovenskem jeziku. — Prekupci in agenti zaželeni.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12. 192 10-7

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 41,335.041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97.814.430-97 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah šte. 12. 261 32-6

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

**Zahtevajte „Narodni
Dnevnik“ v vseh go-
stilnah in kavarnah!**

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17.

Graška cesta št. 21.

Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo specerijskega blaga, suhih in oljnatih
barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in pro-
daja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilni-
čarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaške
Radgonske, Preblauerske, Kostrivniške slatine, Gleshübler, Gleich-
berger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame,
sveži sir, najfinjša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst;
štirikrat na teden doma žgane kave.

Zaloga najfinjšega čaja, ruma, najfinjše pristne slivovke, kakor
kranjskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh
29 vrst ter šampanjca. 50-25

Prodajam in razpošiljam tudi jako **okusne brusnice** (Preis-
beeren) kg po K 120. Imam v zalogi pristno, več let staro vinsko
žganje, katero se posebno rabi za namočenje višenj, orehov itd.

Opozarjam kmetovalce na razna vrtna, poljska, deteljna in travna
semena (korenjeva), preiskana po c. kr. kmetijski družbi ter
se za njih kaljivost jamči.

Na drobno in debelo. Poštna naročila se izvršujejo solidno in vestno.

**Največja in najcenejša izber
zaročnikov in različnih drugih zlatih, double itd.
uhanov, verižic, zapestnic in sploh
vsakovrstne zlatnine in srebrnine.**

Pozor! Predno si kupite uro,
oglejte si mojo veli-
kansko zalogo pravih švicarskih zla-
tih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur,
budilk, verižic, toplomerov, očal, daljno-
gledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj
in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“
I. zvezek.

Vsebina: Gogolj. **Strašno maščevanje.**
Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, Nos.
Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v,
po pošti 90 v.

„Uvod v narodno
gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi
„Petit manuel d' economie
pratique“, uredil dr. Vekoslav
Kukovec (160 strani). Cena
1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetškega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom,
zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi
zastonj proti povrnitvi poštne.

Velika slovenska trgovina!

Največja zaloga modnega, volnenega,
suknenega in svilnega blaga. Perilno
blago, batist, cefir, kreton v veli-
kanski izbiri po strogo solidnih cenah.

Karol Vanič, Narodni dom, Celje.

12 52-26

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

**Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.**

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnimi
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnice, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamenov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
kamnov itd.

Brušenje, puliranje in
struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga
nagrobnihih spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s šamotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

Udobno urejena ter opremljena z naj-novejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraski se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradam v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejše do najfinejše izpeljave. — Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. — Strogo solidno delo.

SVODI K
SVODIM!

**ZVEZNA
KNJIGOVEZNICA
V CELJU**

Schillerjeva cesta šte. 3.

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica šte. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejemem v uk učenca.

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-50

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbo stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-32

Kupujte narodni kolek!

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vranks in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske občne strokovne šole 2.400 K, za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.**

56 52-23

POSJOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22

v lastni hiši „Narodni dom“.

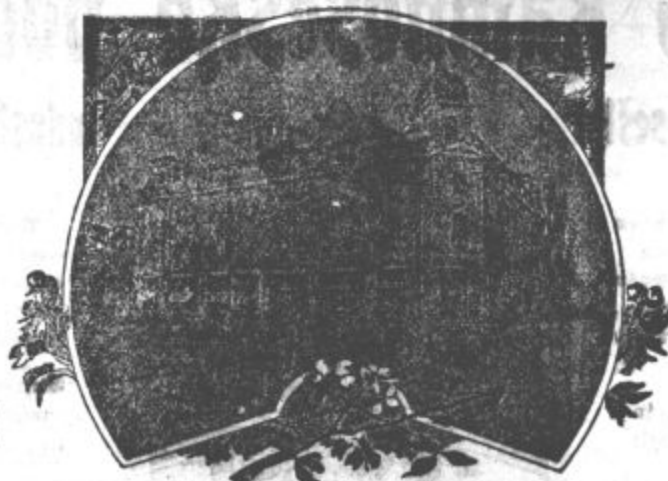
Telefon šte. 22

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadružnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSJOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje in praznikov.**

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruga ter jih obrestuje po **4 1/2 %**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti **6 %, 5 1/2 %** in **5 %** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

47 52-23